to 48 minutes; क्रोशमास्ते। क्रोशं स्वपिति Mbh. on P. I. 4. 51. **-Comp.** **-तालः, -ध्वनिः** a large drum.

क्रोशन *a* Crying; वि क्रोशनासो विष्वञ्च आयन् Rv. 10.27. 18. **-नम्** A cry; Suśr. 3. 9. 10.

क्रूर *a.* [कृत-रक् धातोः क्रूः; cf. Uṇ. 2. 21] **1** Cruel, wicked, hard-hearted, pitiless; तस्याभिषेकसंभारं कल्पितं क्रूरनिश्चया R. 12. 4; Me. 107; Ms. 10. 9; तानहं द्विषतः क्रूरान् Bg. 16. 19. **-2** Hard, rough. **-3** Formidable, terrible, fierce, ferocious, savage. **-4** Destructive, mischievous. **-5** Wounded, hurt. **-6** Bloody. **-7** Raw. **-8** Strong. **-9** Inauspicious (as opposed to सौम्य and अक्रूर; said of 1st, 3rd, 5th, 7th, 9th and 11th signs of the zodiac which are supposed to have a malignant influence.) **-10** Hard, solid, hardened; Ś. 2. 4. **-11** Hot; disagreeable, sharp; Ms. 2. 33. **-12** Harsh, jarring; क्रूरकणत्कङ्कणानि Mv. 1. 35. **-रः, -रम्** Boiled rice. **-रः 1** A hawk. **-2** heron. **-3** An uneven sign of the zodiac. **-4** N. of a planet (Rāhu or Saturn). **-5** A kind of horse; तद्द्वामाश्रयः क्रूरः प्रकरोति धनक्षयम् Śālihotra 15. **-रम् 1** A wound. **-2** Slaughter, cruelty. **-3** Any horrible deed. **-4** Any frightful appearance. *-ind.* In a formidable manner; Mb. 3. **-Comp.** **-आकृति** *a.* terrible in form. (**-तिः**) epithet of Rāvaṇa. **-आचारः** *a.* following cruel or savage practices; Ms. 4. 246. **-आत्मन्** the planet Saturn. **-आशय** *a.* **1** containing fierce animals (as a river). **-2** of a cruel disposition. **-कर्मन्** *n.* **1** a bloody act. **-2** any hard labour. *-a.* doing a bloody act; अहं क्रूरकर्मा जात्या चाण्डालः K. **-कर्मकृत्** *m.* a rapacious animal; Ms. 12. 58. **-कृत्** *a.* fierce, cruel, unrelenting; **-कोष्ठ** *a.* having costive bowels (unaffected by strong purgatives). **-गन्ध** sulphur. **-चरित, -चेष्टित** *a.* cruel, ferocious. **-दश्** *a.* **1** evil-eyed, having a malignant look; Ks. 62. 27. **-2** mischievous, villainous. (*-m.*) N. of Saturn; also of Mars. **-राविन्** *m.* a raven **-लोचनः** an epithet of the planet Saturn.

क्रोञ्चः N. of a mountain; see क्रौञ्च.

क्रोडः [क्रुड् घनीभावे संज्ञायां घञ्] **1** A hog; भ्रातर्येवं विनिहते हरिणा क्रोडमूर्तिना Bhāg. 7. 2. 1. **-2** The hollow of a tree, cavity; हा हा हन्त तथापि जन्मविटपिक्रोडे मनो धावति Udb. **-3** The chest, bosom, breast; क्रोडीकृ to clasp to the bosom; क्रोडीकरोति प्रथमं यथा जातमनित्यता। धात्रीव जननी पश्चात्तथा शोकस्य कः क्रमः॥ Nāg. 4; Bh. 2. 35. **-4** The middle part of anything; Vikr. 11. 75; see क्रोड (*n.*)-5 An epithet of the planet Saturn. **-डम्, -डा 1** The breast, chest, the part between the shoulders; Rām. 5. 24. 40. **-2** The interior of anything, a cavity, hollow; उदयास्ताचलावेतौ यत्क्रोडे बाल्यवार्धके Mv. 7. 23. **-3** The breast of a horse. **-4** The lap; U. 4. **-डी** A sow; हा वत्स्यामि कथं क्रोडीगर्भे Ks. 53. 120. **-Comp.** **-अङ्कः, -अङ्घ्रिः, -पादः** a tortoise. **-कान्ता** the earth. **-पत्रम् 1** marginal writing. **-2** a post script to a letter. **-3** a supplement. **-4** a codicil to a will.

क्रोडीकृ To clasp, to embrace; क्रोडीकरोति प्रथमं यदा जातमनित्यता Nāg. 4. 8.

क्रोडीकरणम् Embracing, clasping to the bosom.

क्रोडीमुखः A rhinoceros.

क्रोधनिन् *m.* Designation of an elephant in the fifth stage; Mātaṅga L. 9. 16.

क्रोष्टु -ष्टृ *m.* (**-ष्ट्री** *f.*) [क्रुश्-तुन् Uṇ. 1. 69] A jackal (the strong cases of this word are necessarily formed from क्रोष्टृ and the weak ones optionally); so क्रोष्टुक Y. 1. 148. क्रोष्टारोऽभ्यद्रवन्सर्वे संरब्धा हतबान्धवाः Bhāg. 10. 15. 36....त्रस्यत् क्रोष्टुकुलाकुला Śiva. B. 22. 68. **-Comp.** **-शीर्षम्, -क्रोष्टुकशिरस्** a disease of the knee; Suśr. 2. 1. 75.

क्रोष्ट्रीयाः Followers of the school of grammar started by क्रोष्टु; क्रोष्ट्रीयाः पठन्ति Mbh. on P. I. 1. 3.

क्रौञ्चः [क्रुञ्च् प्रज्ञा° अण्] **1** A curlew, heron; मनोहरक्रौञ्चनिनादितानि सीमान्तराण्युत्सुकयन्ति चेतः Ṛs. 4. 8; Ms. 12. 64. क्रौञ्चो विषाभ्याशे माद्यति Kau. A. 1. 20. 17. **-2** N. of a mountain (said to be the grandson of Himālaya and said to have been pierced by Kārtikeya and Paraśurāma); हंसद्वारं भृगुपतियशोवर्त्म यत् क्रौञ्चरन्ध्रम् Me. 59. भिन्नो मद्बाणवेगेन क्रौञ्चत्वं वा गमिष्यति Pratimā. 5. 12; क्रौञ्चं यथा गिरिवरं युधि कार्तिकेयम् Abhiṣeka 6. 7. **-Comp.**-**अदनम्** the fibres of the stalk of a lotus. (**-नी**) the seed of lotus.-**अरातिः, -अरिः, -रिपुः 1** an epithet of Kārtikeya. **-2** of Paraśurāma. **-दारणः, -सूदनः** an epithet (1) of Kārtikeya, (2) of Paraśurāma. **-वर्णः** a kind of horse. Mb. 7. 23. 26; cf. com. as-' सितलोमकेसराढ्याः कृष्णत्वग्गुह्यलोचनोष्ठखुराः। ये स्युर्मुनिभिर्वाहा निर्दिष्टाः क्रौञ्चवर्णास्ते॥'

क्रौड *a.* **1** Belonging to a hog; क्रौडीं तनुम् Bhāg. 2. 7. 1. **-2** Relating to Viṣṇu's Avatāra as a hog; क्रौडे हतो दितिज उद्धरताऽम्भसः क्ष्माम् Bhāg. 11. 4. 18.

क्रौर्यम् **1** Cruelty, hard-heartedness; Ms. 12. 33. **-2** Terribleness.

क्रौशशतिकः **1** A mendicant who walks a hundred Krośas. **-2** One who deserves to be approached from distance of 100 Krośas (as a teacher).

क्रौष्टुकिः N. of a grammarian; of an astrologer.

क्लथ् 1, 9 P. **1** To kill, hurt. **-2** To turn round, revolve.

क्लन्द् I. 1 P. (क्लन्दति, क्लन्दित) **1** To call out. **-2** To cry, lament, weep. **-II 1 Ā.** (क्लन्दते or क्लदते) To be confused. **-2** To grieve.

क्लम् 1, 4. P. (क्लामति, क्लाम्यति, क्लान्त) To be fatigued or tired, be exhausted or depressed; न चक्लाम न विव्यथे Bk. 5. 102; 14. 101. **-2** To feel sorry, pine for; Ś. 6.